

***Krajowe Ramy Interoperacyjności i minimalne wymagania
dla rejestrów publicznych.***

***Ku referencyjności danych rejestrowych w Polsce
dr Wojciech Wiewiórowski - Uniwersytet Gdański, MSWiA***

dr Wojciech Rafał Wiewiórowski

Dyrektor Departamentu Informatyzacji
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
ul. Domaniewska 36/38, 02-672 Warszawa
Tel.: +48-22-601 55 35 +48-694 444 147 (GSM)

Kierownik Pracowni Informatyki Prawniczej
Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego

wojciech.wiewiorowski@mswia.gov.pl

Nota:

Niniejsza prezentacja stanowi uzupełnienie wystąpienia podczas VII edycji seminarium Polskiej Izby Ubezpieczeń
pt. "Jakość danych w systemach informatycznych zakładów ubezpieczeń"
w Warszawie, 19 kwietnia 2010 roku.

Prezentację można kopiować i wykorzystywać w całości lub w części tylko pod warunkiem podania pełnej informacji o utworze w poniższym brzmieniu:

*W.R. Wiewiórowski, „Krajowe Ramy Interoperacyjności i minimalne wymagania dla rejestrów publicznych. Ku referencyjności danych rejestrowych w Polsce”
Uniwersytet Gdański / MSWiA 2010 (wersja z 4 kwietnia 2010 r.)*

© *W.R. Wiewiórowski*

- Zakres wyzwań. Prowadzone obecnie prace legislacyjne z zakresu prawa nowych technologii i e-government
- Informatyzacja ... nie tylko administracji
- Czy rzeczywiście wyrwaliśmy się z ogona Europy
- Interoperacyjność. Modne słowo czy klucz do powszechności e-usług
- Prawne znaczenie EIF, EIS, KRI w prawie europejskim i polskim
- Infrastruktura informacyjna Państwa
- Rejestry publiczne jako podstawa infrastruktury informacyjnej Państwa
- Dane referencyjne w infrastrukturze informacyjnej Państwa
- „Otwartość” zasobów informacyjnych a „jawność” danych
- Zrealizować strategię rozwoju społeczeństwa informacyjnego

Zakres wyzwań. Prowadzone obecnie prace legislacyjne z zakresu prawa nowych technologii i e-government

- ustawa o zmianie **ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne** – wchodzi w życie 17 czerwca 2010 r.
  - *powiązane zmiany w:*
    - **Kodeksie postępowania administracyjnego**
    - **ustawie Ordynacja podatkowa**
    - **ustawie o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach**
- ustawa o **ewidencji ludności** – Sejm RP
- ustawa o **podpisach elektronicznych** - przyjęta przez Radę Ministrów
- ustawy o zmianie ustawy o **ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów** - weszła w życie ale będzie zmieniana ponownie
- ustawa o **ponownym przetwarzaniu informacji sektora publicznego** i powiązane z nią zmiany w ustawie o **dostępie do informacji publicznej** – przygotowane założenia

Zakres wyzwań. Prowadzone obecnie prace legislacyjne z zakresu prawa nowych technologii i e-government

- ustawa o **infrastrukturze informacji przestrzennej** – czeka na podpis Prezydenta
- ustawa o zmianie **ustawy o ochronie danych osobowych** – Sejm
- ustawa o zmianie ustawy - **Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw** – Sejm RP
- ustawa o zmianie **ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną** – uzgodnienia międzyresortowe
- ustawa o zmianie ustawy o **udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Systemie Informacji Wizowej** oraz niektórych innych ustaw – ogłoszona – trwa vacatio legis
- ustawa o **wspieraniu rozwoju usług i sieci szerokopasmowych w telekomunikacji** – Senat RP
- ustawa o **dowodach osobistych** – Sejm RP
- **prace komisji kodyfikacyjnej prawa cywilnego**

Informatyzacja nie-tylko-administracji. Czyli (prawie) wszyscy podążają tym samym szlakiem

- „3. Przepisów ustawy nie stosuje się do przedsiębiorstw państwowych, spółek handlowych, służb specjalnych w rozumieniu art. 11 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676, z późn. zm.), Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu oraz Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Narodowego Banku Polskiego, poza przypadkami gdy w związku z realizacją zadań przez te podmioty istnieje obowiązek przekazywania informacji do i od podmiotów niebędących organami administracji rządowej; w takim przypadku stosuje się art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy.”,
- „4. Przepisów rozdziału 4 ustawy nie stosuje się do jednostek badawczo-rozwojowych, uczelni publicznych, Polskiej Akademii Nauk i tworzonych przez nią jednostek organizacyjnych, Rzecznika Praw Obywatelskich, Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego, sądów administracyjnych, Najwyższej Izby Kontroli, Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Krajowego Biura Wyborczego oraz Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.”;

Czy rzeczywiście wyrwali się z europejskiego ogona? Wyniki "benchmarkowe" Polski w 2009 r.

Komisja Europejska DG
Społeczeństwo Informacyjne i
Media, "Smarter, Faster, Better
eGovernment. 8th eGovernment
Benchmark Measurement,
Bruksela, listopad 2009, s. 4

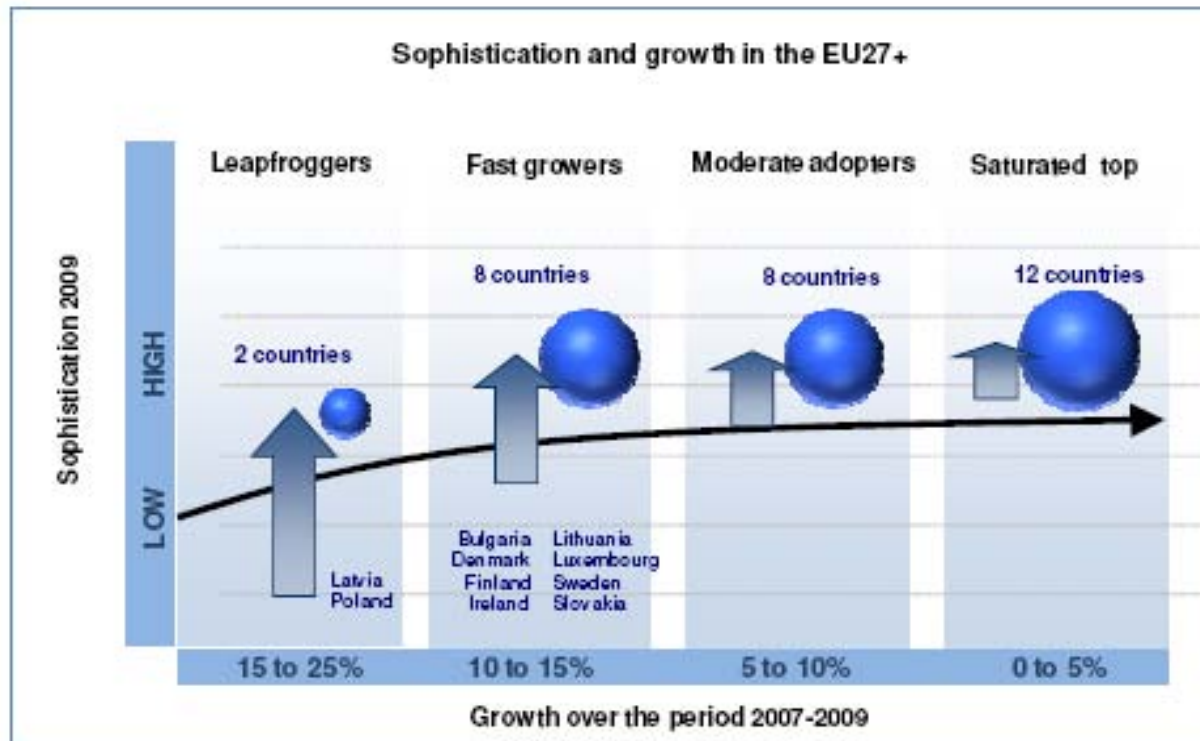

Figure 3: Sophistication and growth in the EU27+

Czy rzeczywiście wyrwali się z europejskiego ogona? Wyniki "benchmarkowe" Polski w 2009 r.

Komisja Europejska DG Społeczeństwo Informacyjne i Media, "Smarter, Faster, Better eGovernment. 8th eGovernment Benchmark Measurement, Bruksela, listopad 2009, s. 5

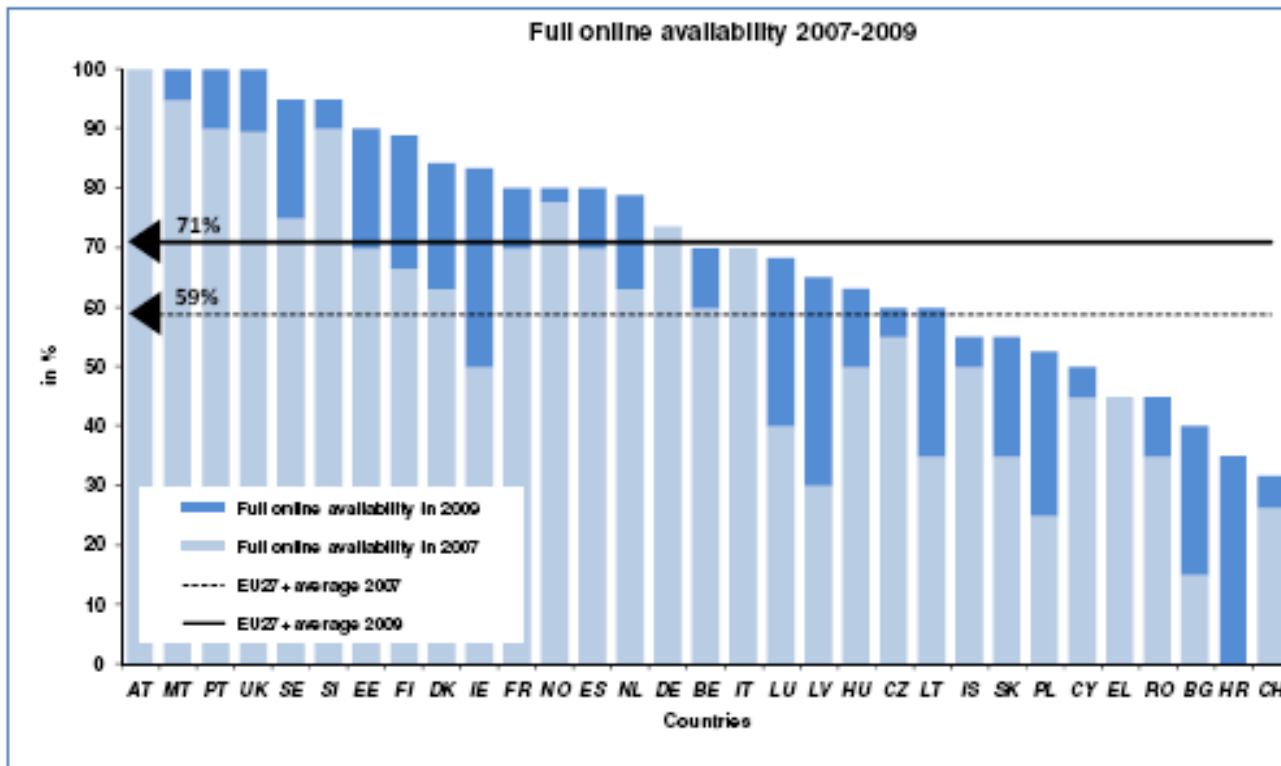

Figure 4: Full online availability 2007-2009

Czy rzeczywiście wyrwali się z europejskiego ogona? Wyniki "benchmarkowe" Polski w 2009 r.

Komisja Europejska DG
Społeczeństwo Informacyjne i
Media, "Smarter, Faster, Better
eGovernment. 8th eGovernment
Benchmark Measurement,
Bruksela, listopad 2009, s. 5

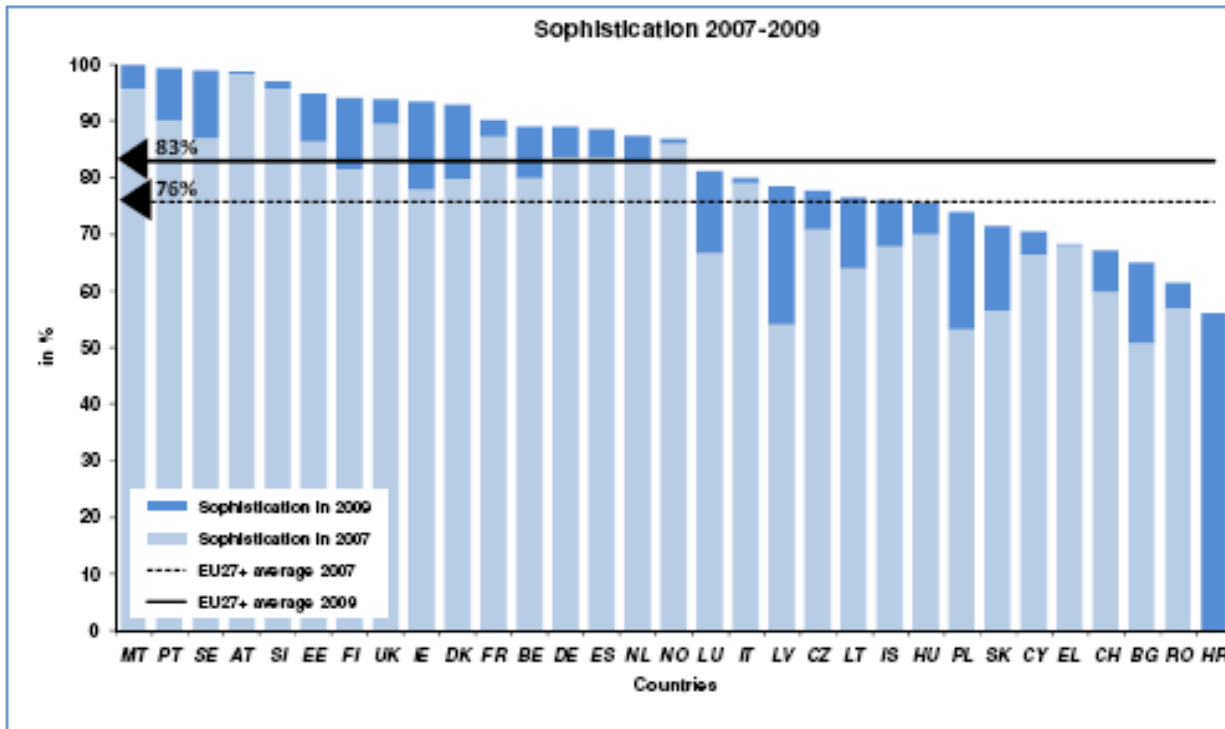

Figure 5: Sophistication 2007-2009

Czy rzeczywiście wyrwali się z europejskiego ogona? Wyniki "benchmarkowe" Polski w 2009 r.

Komisja Europejska DG
Społeczeństwo Informacyjne i
Media, "Smarter, Faster, Better
eGovernment. 8th eGovernment
Benchmark Measurement,
Bruksela, listopad 2009, s. 6

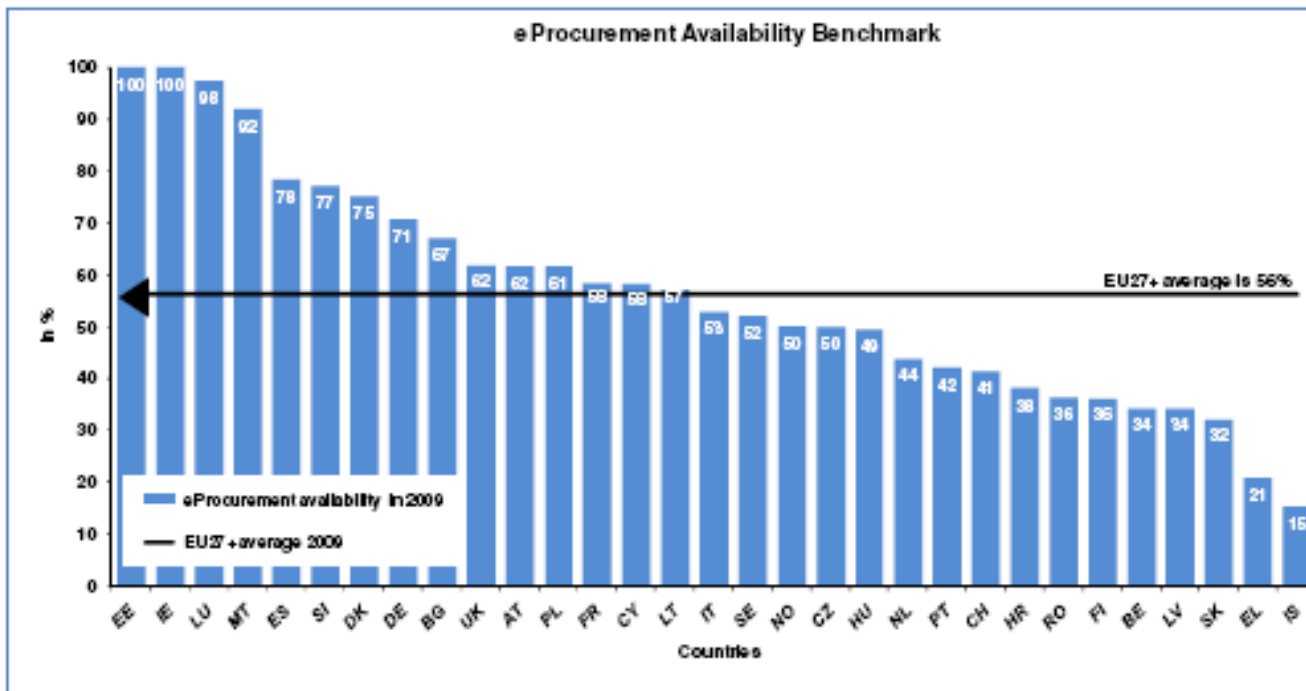

Figure 6: eProcurement Availability Benchmark

Smarter, Faster, Better eGovernment i2010
8th Benchmark Measurement | November 2009
Prepared by: CAPSEM, RAND EUROPE, IDC, SOCIETY AND DTI
For: EUROPEAN COMMISSION, DIRECTORATE GENERAL FOR INFORMATION SOCIETY AND MEDIA

Czy rzeczywiście wyrwaliśmy się z europejskiego ogona? Wyniki "benchmarkowe" Polski w 2009 r.

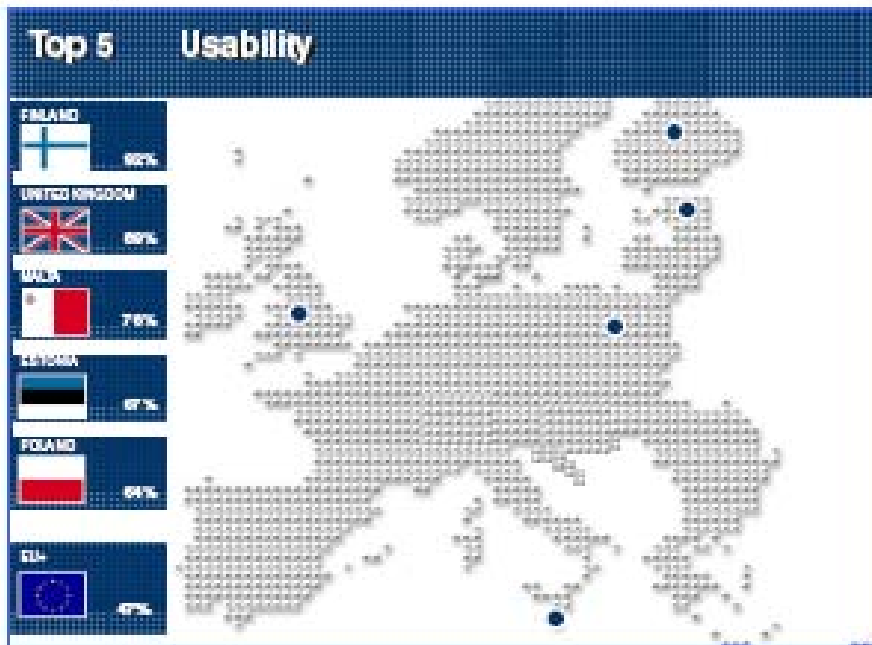
The leading countries, for each of the User Experience indicators, are shown in the table below. Malta, Finland, and UK appear regularly.

Accessibility	Usability	User satisfaction monitoring	'One stop shop'	User focused portal design	
<i>Webcrawler: Compliance of the national portals to WCAG10 standards</i>	<i>Layout, channels, progress tracking, help, privacy protection</i>	<i>User feedback mechanism</i>	<i>Proportion of 20 services available</i>	<i>Ease of finding information. Arranged by theme, life-event etc</i>	
Austria Netherlands Denmark Norway Germany	Finland UK Malta Estonia Poland	Finland Malta UK Portugal Luxembourg	Czech Rep Ireland Iceland Malta Slovakia Spain Switzerland UK	Austria Cyprus Croatia Denmark Estonia Finland France	Iceland Luxembourg Malta Netherlands Portugal Slovenia Slovakia Spain
EU27+ Ave = 64,2%	EU27+ Ave = 46,8%	EU27+ Ave = 34,8%	EU27+ Ave = 81,6%	EU27+ Ave = 71,5%	

Note: countries in bold are at the maximum possible score ('100%)

Komisja Europejska DG Społeczeństwo Informacyjne i Media, "Smarter, Faster, Better eGovernment. 8th eGovernment Benchmark Measurement, Bruksela, listopad 2009, s. 8

Czy rzeczywiście wyrwaliśmy się z europejskiego ogona? Wyniki "benchmarkowe" Polski w 2009 r.

Five countries have scored particularly well on Usability: Finland, The United Kingdom, Malta, Estonia and Poland. The United Kingdom's business link portal, <http://www.businesslink.gov.uk/bdotg/action/layer?r.l1>, is a strong example of how government supports business competitiveness by providing added value and easy-to-use advisory. Estonia's portal, www.eesti.ee, offers track and trace to authenticated users. Users can enter their personal space using an ID

card, a mobile telephone or even an Internet banking application. They can also set up their personal linkbook, memorizing their preferred government web sites. Several Polish business service sites were also found to be particularly intuitive, for example the tax returns site <http://www.e-deklaracje.gov.pl/> which uses a few, simple click-on symbols to guide the user to the relevant information.

Komisja Europejska DG Społeczeństwo Informacyjne i Media, "Smarter, Faster, Better eGovernment. 8th eGovernment Benchmark Measurement, Bruksela, listopad 2009, s. 43

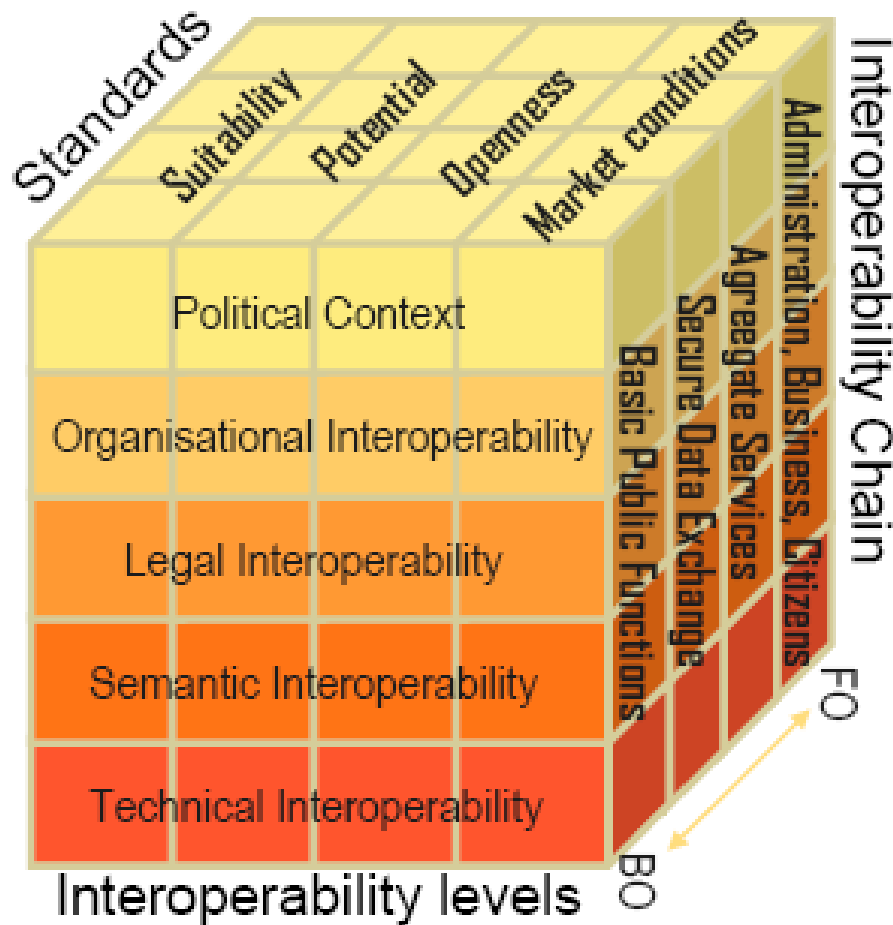

Interoperacyjność. Modne słowo czy klucz do powszechności usług

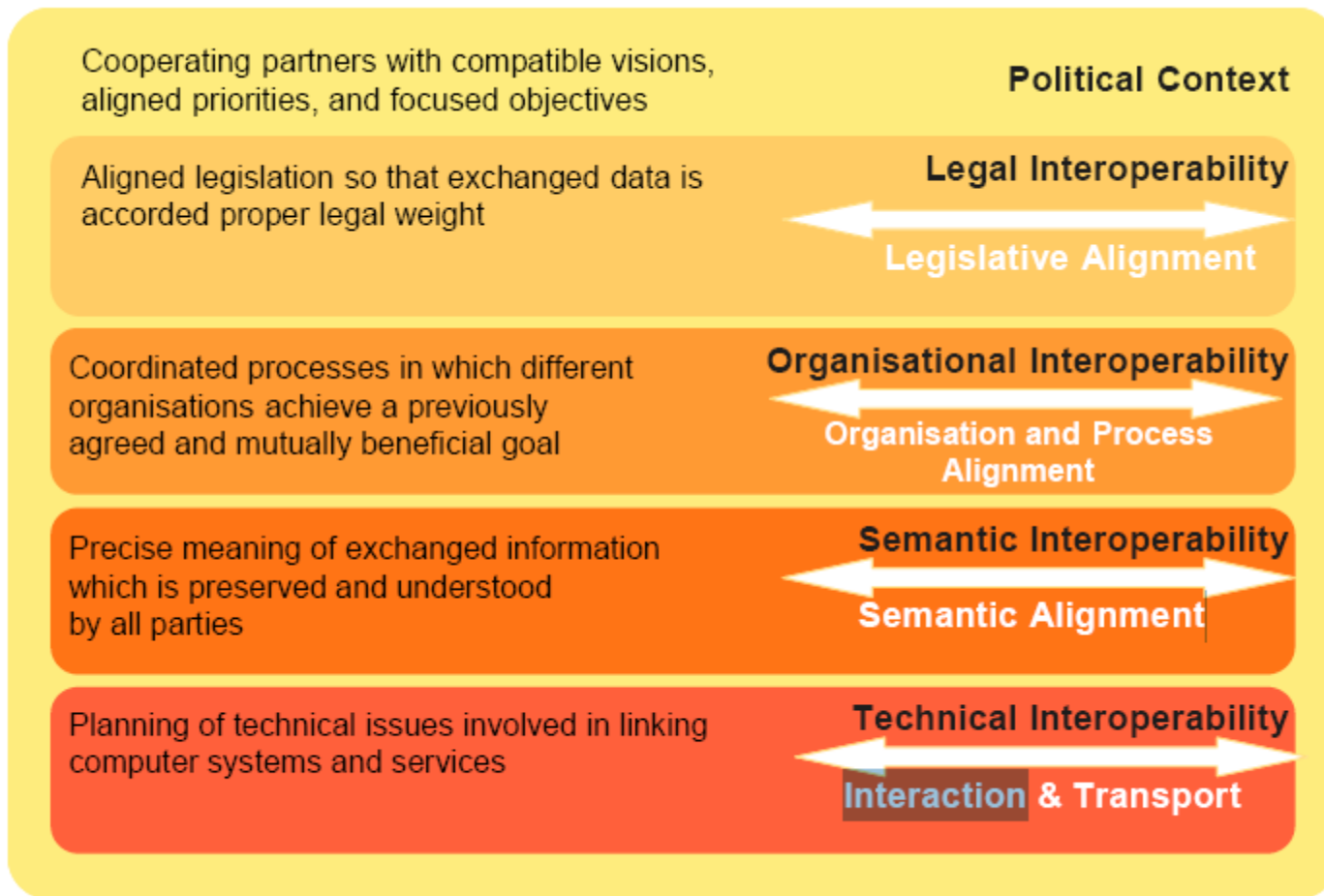
interoperacyjność – zdolność różnych podmiotów oraz użytkowników systemów teleinformatycznych i rejestrów publicznych do współdziałania na rzecz osiągnięcia wzajemnie korzystnych i uzgodnionych celów z uwzględnieniem współdzielenia informacji i wiedzy przez wspierane przez nie procesy biznesowe, realizowane za pomocą wymiany danych za pośrednictwem wykorzystywanych przez te podmioty systemów teleinformatycznych;

Interoperacyjność. Modne słowo czy klucz do powszechności usług

**„Kostka interoperacyjności”,
IDABC, *Draft document as
basis for EIF 2.0*,
Komisja Europejska
wrzesień 2008, s. 20**

Interoperacyjność. Modne słowo czy klucz do powszechności usług

European Interoperability Framework for European Public Services (EIF) Version 2.0 – Release candidate 2.0, Komisja Europejska, luty 2010, s. 20

Interoperacyjność. Modne słowo czy klucz do powszechności usług

Art. 3

19) Krajowe Ramy Interoperacyjności – zestaw wymagań semantycznych, organizacyjnych oraz technologicznych dotyczących interoperacyjności systemów teleinformatycznych i rejestrów publicznych

Art. 18.

Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw informatyzacji, określi w drodze rozporządzenia:

1) minimalne wymagania dla systemów teleinformatycznych, mając na uwadze konieczność zapewnienia;

2) minimalne wymagania dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej, uwzględniając konieczność zachowania spójności prowadzenia rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej z podmiotami publicznymi;

3) Krajowe Ramy Interoperacyjności obejmujące zagadnienia interoperacyjności semantycznej, organizacyjnej oraz technologicznej z uwzględnieniem zasady równego traktowania różnych rozwiązań informatycznych, Polskich Norm oraz innych dokumentów normalizacyjnych zatwierdzonych przez krajową jednostkę normalizacyjną.

Interoperacyjność. Modne słowo czy klucz do powszechności usług

1. **Trusted information exchange**

Within the trusted information exchange cluster, a progressive and project based approach towards the objectives should be followed.

Semantic information exchange:

Efforts in the field of semantic interoperability should focus on openness and standardisation (convergence), together with international standardisation organisations, as semantic assets are of high value for interoperability.

Information availability and usage:

Achieving the objectives set-out for this focus area is very ambitious. A strong political willingness will be able to provide the necessary means for reaching a satisfactory level of information availability and usage.

Trust and privacy:

Efforts under this focus area should focus on supporting the STORK project, especially in the field of cross-border e-Authentication for e-Id. At a higher level, initiatives should concentrate on the customisation of existing regulatory instruments available at EU level.

Catalogue of services:

The catalogue of services should be achieved in three steps: a short EC-driven structuring exercise, Followed by a roll-out at Member States level, secured by the consolidation or the linking of all catalogues available in the Member States.

Interoperacyjność. Modne słowo czy klucz do powszechności usług

2. Interoperability architecture:

Interoperability architecture together with the semantic interoperability are the cornerstones of interoperability. A sound basis is needed in this cluster.

Interoperability architecture:

After finishing the bottom-up approach used in the European Interoperability Infrastructure Service Study (EIIS) project, a complementary top-down approach study leading to the elaboration of the “To-Be situation” should be followed. By doing this, the gap between the two studies will indicate the missing building blocks, which should be obtained or created.

Expertise support and methodologies:

The focus should be put on building internal expertise which should support and enhance the Common Assessment Method for standards and Specifications (CAMSS)

Interoperacyjność. Modne słowo czy klucz do powszechności usług

3. ICT implications on the new legislations

National and cross-border sector-specific legislations sustainability:

Increased collaboration between EC and Member States ICT and legislation experts will help achieve a systematic and well defined ICT implications assessments process. A methodology will be established, assessments will take place and the results will be available.

4. Accompanying measures

They are horizontal activities supporting all other clusters.

Interoperability awareness:

Interoperability awareness endeavours will take place on two levels: at Member States via future interoperability ambassadors and at EU level via carefully targeted marketing campaigns. The aim is to include interoperability in the political agenda and further into the technical level discussions.

Sharing best practices (using collaboration platforms):

The sharing of best practices will be driven by content and community focussed activities, by relying on existing platforms at EU level and where possible at a broader, more global level.

Interoperacyjność. Modne słowo czy klucz do powszechności usług

For the cluster "Interoperability Architecture":

1. To elaborate a joint vision on interoperability architecture by defining in the first place its scope as well as the needs for common infrastructure services and common interface standards;
2. To provide guidance on architecture domains where Member States share a common interest;
3. To organise the systematic reuse of architectural building blocks by the Commission services when developing Member States oriented services. In this area, existing infrastructure service components (EIIS 1) as well as generic applications (IMI 2, early alert systems, grant management ...) could be reused and rationalised. Additionally, a catalogue of architectural building blocks available for reuse by the Member States and the Commission services could be set up with EU and MS contributions.

Interoperacyjność. Modne słowo czy klucz do powszechności usług

For the cluster "Assessment of ICT implications of EU legislation":

1. To develop guidelines and methodologies at EC level (and Member States level);
2. To test the usefulness of these guidelines via their application on concrete cases involving policy makers as well as legislative and ICT experts;
3. To ensure continuous improvement of the guidelines and methodologies with the lessons learnt from experience;
4. To generalise the practice of assessing ICT implications towards a more systematic approach whenever changes occur in the legislation (e.g. modifications or additions to ICT-related pieces of legislations).

For the accompanying measure "Raising Interoperability Awareness":

1. To develop an overall communication approach;
2. To organise communication campaigns, in a first instance targeting decision-makers but then gradually shifting to more operational and technical levels;
3. To develop an interoperability maturity level self-assessment tool/model for public administrations.

Interoperacyjność. Modne słowo czy klucz do powszechności usług

For the accompanying measure "Sharing Best Practices":

1. To work towards the convergence of existing EU collaborative platforms and to ensure the sustainability of the platforms used;
2. To maintain, where relevant, the communities existing at EU level around the sharing of best practices and the re-use of common solutions;
3. To support the creation of potential new communities resulting from other interoperability activities;

Interoperacyjność. Modne słowo czy klucz do powszechności usług

- Art. 19b. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji w ramach ePUAP prowadzi centralne repozytorium wzorów dokumentów elektronicznych, zwane dalej „centralnym repozytorium”.
2. W centralnym repozytorium umieszcza się, przechowuje i udostępnia wzory pism, które uwzględniają niezbędne elementy struktury dokumentów elektronicznych określone w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 2a ustawy (...) o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach
  3. Organy administracji publicznej przekazują do centralnego repozytorium oraz udostępniają w Biuletynie Informacji Publicznej wzory pism w postaci dokumentów elektronicznych. Przy sporządzaniu wzorów pism stosuje się międzynarodowe standardy dotyczące sporządzania dokumentów elektronicznych przez organy administracji publicznej, z uwzględnieniem konieczności podpisywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym.
  4. Jeżeli wzór podania określają odrębne przepisy, to umieszczenie wzoru dokumentu elektronicznego przez organy administracji publicznej w centralnym repozytorium jest równoznaczne z określeniem wzoru wnoszenia podań – pism w postaci dokumentu elektronicznego, o którym mowa w art. 63 § 3a ustawy (...) – Kodeks postępowania administracyjnego.
  5. Niezależnie od obowiązku wynikającego z ust. 2 organy administracji publicznej mogą prowadzić własne lub wspólnie z innymi organami administracji publicznej repozytoria wzorów dokumentów elektronicznych.”;

Prawne znaczenie Europejskich Ram Interoperacyjności i Europejskiej Strategii Interoperacyjności

- zakres prawa wspólnotowego
- traktat, rozporządzenie, dyrektywa, decyzja ... komunikat
- dlaczego komunikat
- soft law w prawie europejskim
- implementacja ?
- bezpośrednio obowiązujące ???
- bezpośrednia skuteczność ???!!!
- czyli co ...

Prawne znaczenie Europejskich Ram Interoperacyjności i Europejskiej Strategii Interoperacyjności

EIF będą stanowiły część zbioru dokumentów z wytycznymi dotyczącymi interoperacyjności oraz inicjatyw pod auspicjami programu IDABC / ISA, którego celem jest dostarczanie wskazówek oraz zapewnienie usług związanych z infrastrukturą twórcom i stronom zainteresowanym ogólnoeuropejskimi usługami eGovernment.

Dokumenty określające podstawowe wymagania techniczne w zakresie usług eGovernment, obejmują etapy cyklu rozwoju od strategii do operacji oraz dostarczają branży IT rzetelnych informacji na temat potrzeb docelowego użytkownika w tym zakresie:

- Europejska Strategia Interoperacyjności (EIS),
- Europejskie Ramy Interoperacyjności (EIF),
- Europejskie Wytyczne Architektury Interoperacyjności (EIAG) oraz
- Usługi w ramach Europejskiej Infrastruktury Interoperacyjnej (EIIS)

Krajowe Ramy Interoperacyjności

Wiele państw członkowskich UE albo już opracowało (12) albo jest w trakcie opracowywania własnych, krajowych ram interoperacyjności odnoszących się do aspektów interoperacyjności we własnych krajach, poza ich granicami wewnętrznymi, między organami krajowymi, departamentami, organami rządowymi itp. Krajowe ramy interoperacyjności stanowią uzupełnienie EIF i powinny być z nimi zgodne. EIF i krajowe ramy interoperacyjności wzajemnie się uzupełniają w tym sensie, że EIF dotyczą ogólnoeuropejskich usług eGovernment na szczeblu UE, a krajowe normy zajmują się zarówno ogólnoeuropejskimi usługami eGovernment jak i innymi usługami, ale jedynie na poziomie krajowym.

Komisja zaleca wszystkim państwom członkowskim, by tworzyły własne krajowe ramy interoperacyjności zgodnie z EIF. Dzięki temu brany byłby pod uwagę wymiar EIF.

Komisja zaleca wszystkim państwom członkowskim, by uwzględniły własne krajowe ramy interoperacyjności w publicznych zaproszeniach do składania ofert przetargowych oraz wymaga zastosowania się do tego zalecenia.

Państwa członkowskie muszą ustanowić i opublikować krajowe plany działania (z uwzględnieniem terminów) w zakresie interoperacyjności. Należy również opracować sposób zatwierdzania zgodności tych planów działania i właściwych krajowych ram interoperacyjności z EIF.

Krajowe Ramy Interoperacyjności

- Definicje i zakres.
- Interoperacyjności a jakość danych.
- Wymiary interoperacyjności.
- Interoperacyjność semantyczna
- Zasoby dotyczące semantyki [leksykony, słowniki, repozytoria, rekomendacje].
- Interoperacyjność technologiczna
- Wspólne usługi infrastruktury informacyjnej Państwa
- Zasady ponownego wykorzystania usług
- „Dokument elektroniczny” a „dokument” (?).
- Zasoby referencyjne.
- Otwartość standardów (?)
- Portal interoperacyjności.
- Mechanizm kontroli (?).
- Cykl życia Krajowych Ram.

Infrastruktura Informacyjna Państwa

Kompleks instytucji, jednostek organizacyjnych, zasobów i systemów informacyjnych oraz technologii informacyjnych, warunkujących funkcjonowanie określonych stosunków społecznych (w tym stosunków prawnych), politycznych i ekonomicznych.

Składają się nań :

- normy informacyjne,
- zasoby informacji,
- systemy informacyjne,
- instytucje informacyjne oraz
- struktury organizacyjne i urządzenia techniczne wspierające procesy gromadzenia, przetwarzania i przekazywania informacji.

J. Oleński, *Infrastruktura informacyjna państwa w globalnej gospodarce*, Warszawa 2006 s. 270-272.

Infrastruktura Informacyjna Państwa

Infrastruktura informacyjna Państwa to zbiór **procedur, modeli, systemów i zasobów informacyjnych oraz ludzkich**, których zadaniem jest zgodnie z prawem gromadzenie, przechowywanie, przetwarzanie i udostępnianie informacji spełniających wymogi określonych norm w celu realizacji zadań publicznych.

Rozwój i funkcjonowanie infrastruktury informacyjnej państwa zależne są od wielu podmiotów, ale muszą być koordynowane przez centralną administrację rządową w dziedzinie:

- wprowadzania **zasad identyfikacji i klasyfikacji obiektów** informacyjnych o znaczeniu ogólnokrajowym,
- wprowadzania **norm i reguł interoperacyjności**,
- inicjowania **regulacji prawnych dotyczących informacyjnych kontaktów obywateli i przedsiębiorców z administracją publiczną**,
- tworzenia stosownych **rozwiązań techniczno-technologicznych i organizacyjnych** infrastruktury informacyjnej,
- określenia **zasad udostępniania publicznych zasobów informacyjnych** jednostkom administracji publicznej oraz obywatelom i przedsiębiorcom.

B.Szafrański, *Centralny model danych infrastruktury informacyjnej Państwa. podsumowanie dotychczasowych prac Zespołu KRMI ds. Koordynacji Rozwoju Infrastruktury Informacyjnej Państwa*, Komitet Rady Ministrów ds. Informatyzacji i Łączności 26 marca 2009 r.

Infrastruktura Informacyjna Państwa

Klasyczna definicja państwa Georga Jellinka (1851-1911), że z założenia powinno ono posiadać

- terytorium,
- obywateli
- władzę (rozumianą jako system prawny i tych którzy go tworzą i egzekwują).

Infrastruktura informacyjna Państwa :

1) Zbiór informacji o tym jak wygląda terytorium państwa, kim są obywatele i inne podmioty władzy państwowej podlegające, jak wygląda prawo danego kraju i kto nim rządzi.

2) Kompleks instytucji, jednostek organizacyjnych, zasobów i systemów informacyjnych oraz technologii informacyjnych, warunkujących funkcjonowanie określonych stosunków społecznych (w tym stosunków prawnych), politycznych i ekonomicznych

Rejestry publiczne jako podstawa infrastruktury informacyjnej Państwa

Rejestr publiczny (oznacza) rejestr, ewidencję, wykaz, listę, spis albo inną formę ewidencji, służące do realizacji zadań publicznych, prowadzone przez podmiot publiczny na podstawie odrębnych przepisów ustawowych;

Lektura stenogramu z posiedzenia Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o informatyzacji działalności niektórych podmiotów realizujących zadania publiczne z 27 listopada 2003 r. wskazuje, że definicję rejestru Sejm przyjął bez nadmiernej refleksji, nie dopuszczając ekspertów sejmowych do wypowiedzi w tym zakresie. Patrz: *Biuletyn nr: 2583/IV Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o informatyzacji działalności niektórych podmiotów realizujących zadania publiczne nr 5.*

Na kolejnym posiedzeniu komisji strona rządowa potwierdziła wszakże, że intencją autorów definicji rejestru publicznego było właśnie stworzenie takiego szerokiego zakresu. Patrz: *Biuletyn nr: 2637/IV Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o informatyzacji działalności niektórych podmiotów realizujących zadania publiczne nr 6.*

Rejestry publiczne jako podstawa infrastruktury informacyjnej Państwa

Podmioty publiczne w wykonaniu przepisów ustawowych prowadzą obecnie około 270 zbiorów ewidencyjnych, które są rejestrami publicznymi w rozumieniu art. 3 pkt. 5 ustawy o informatyzacji*)

Ich podstawę prawną stanowi ponad 150 ustaw i ponad 150 rozporządzeń

*) Najnowsze całościowe opracowanie tego problemu - ujmujące 268 aktów prawnych - można znaleźć w M.Chromicka, *Aneks. Dane identyfikujące w rejestrach publicznych w Polsce (stan prawny na dzień 1 maja 2008 r.)* [w:] G.Szpor et al., *Diagnoza barier technologiczno-prawnych w zakresie informatyzacji lokalnej i regionalnej administracji samorządowej i ich wpływ na zdolność wykonywania zadań publicznych oraz rekomendacje rozwiązań prawnych i technologicznych*, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej 2008, s. 137-162. Dokument elektroniczny: http://www.frdl.org.pl/downloads/Diagnoza_20_barier_w_JST.pdf

Referencyjność danych w infrastrukturze informacyjnej Państwa

Pojęcie pozornie jednoznaczne

Konieczność ustalenia znaczenia pojęcia „referencyjności” z punktu widzenia języka prawnego i prawniczego.

Pojęcia pochodne: „referencyjna baza”, „referencyjny rejestr”, „referencyjna informacja” i „referencyjne dane.”

Referencyjność danych w infrastrukturze informacyjnej Państwa

Samo **pojęcie referencyjności** pojawia się w polskim prawie stanowionym wielokrotnie. W większości przypadków **rozumiane jest jednak kontekstowo**. Prowadzenie jakichkolwiek porównań znaczeniowych pomiędzy sposobami ujęcia przymiotnika „referencyjny” w organizacji służby zdrowia z jednej strony i przepisach o jakości pasz z drugiej strony mija się z celem.

Źródło słów jest tu oczywiście taki sam, jednak „referencyjność” do języka z pogranicza informatyzacji i zarządzania informacją trafiła niezależnie od zastosowań w innych aktach prawnych.

Aby określić prawnicze rozumienie pojęcia referencyjność używanego na potrzeby doktryny prawa przy budowaniu podstaw infrastruktury informacyjnej państwa, warto prześledzić informatyczne zastosowania tego pojęcia w dokumentach *quasi*-prawnych stosowanych w dziedzinie przetwarzania informacji ze szczególnym uwzględnieniem przetwarzania elektronicznego.

Referencyjność danych w infrastrukturze informacyjnej Państwa

W dokumentach normalizacyjnych z zakresu informatyki angielskie sformułowanie „reference” jest również tłumaczone kontekstowo. Jednak najczęstsze sformułowania języka polskiego używane jako odpowiedniki „referencji” i „referencyjności” to pojęcia „odnośnika” (w znaczeniu odnoszenia się do klasycznego typu) lub „wzorca”.

Porównaj: „nazwa odnośnikowa typu (lub wartości)” – „type (or value) reference name” – z normy PN-T-20000:1994 oraz odpowiednio „obiekt z informacją odnośnikową” – „reference information object”, „odnośnik do egzemplarza testu” - test case reference”, „odnośnik do pojęcia nadrzędnego” – „superior reference” i w końcu: „odnośnik do wiedzy” – „knowledge reference” oraz „ścieżka odnośników” – „reference path” w tej samej normie i w jej opisie. W innych normach znajdujemy „Wywołanie przez odniesienie” – „call by reference” (PN-ISO/IEC 2382-15:2001 - 15.06.08), „model odniesienia” – „Computer Graphics Reference Model” (PN-ISO/IEC 2382-13:1998 - 13.01.16), „wzorcowy komplet testów abstrakcyjnych modelu odniesienia OSI” – „reference OSI abstract test suite standard” (PN-T-20000:1994) czy „kartę wzorcową” – „secondary reference card” (PN-I-01000:1997 – 092). Dokumenty normalizacyjne używają również samego pojęcia referencyjności w omawianym przez nas znaczeniu. Za przykłady uznać należy m.in.: „znak referencyjny” – „reference” (PN-ISO 7982-1:2000 - 3.123), „referencyjny mechanizm badania zgodności” - reference validation mechanism (PN-I-02000:2002 - 3.4.072), „referencyjny numer PIN” – „reference PIN” (PN-I-01000:1997 – 191) czy „systemowy numer referencyjny” – „system reference number”. Szerszy wybór w: K.Waćkowski, J.Krawiec, J.Bereda, E.Chmielewska, M.Malińska, Informatyka terminologia znormalizowana i wykaz norm, PKN Warszawa 2006.

Referencyjność danych w infrastrukturze informacyjnej Państwa

- „Danymi referencyjnymi” powinniśmy nazywać danych, które składowane są w zasobie **traktowanym jako bazowy** („podstawowy”, zazwyczaj „pierwotny”).
- Dane w tym zasobie objęte są jakiegoś rodzaju **domniemaniem prawdziwości**.
- W związku z takim domniemaniem prawdziwości dane te **powinny być „przywoływane”** w procesie tworzenia innych zasobów informacyjnych.
- Zmiana tych danych w zasobie powinna doprowadzić do zmiany w zasobach pochodnych.

Przy poprawnie zbudowanej infrastrukturze informacyjnej państwa dane referencyjne zgromadzone są w rejestrze, który – z zastrzeżeniem, o którym poniżej – można nazwać referencyjnym. Dane takie nie są powielane w innych rejestrach, a co najwyżej uzupełniane o dane specyficzne dla owego rejestru pochodnego.

Na tej zasadzie dane ze zbioru PESEL – jeśli byłby on rzeczywiście referencyjny – nie powinny być powielane w innych rejestrach osobowych. Podanie unikalnej cechy referencyjnej (w tym przypadku numeru PESEL) powinno powodować, że w trakcie czynności rejestrowej dotyczącej rejestru pochodnego „zassane” zostaną konieczne dane z rejestru referencyjnego po czym uzupełnione zostaną one o komplementarne dane z rejestru pochodnego.

Referencyjność danych w infrastrukturze informacyjnej Państwa

Dla czystości pojęciowej należy uznać, że stosowanie pojęcia „rejestr referencyjny” jest pewnym skrótem myślowym.

Referencyjne są *de facto* dane, a nie rejestr jako całość.

Nie musi być bowiem referencyjna architektura rejestru.

Nie zawsze też wszystkim danym z rejestru przyznamy cechę referencyjności.

Referencyjność danych w infrastrukturze informacyjnej Państwa

Standardy informacyjne stosowane z systemów referencyjnych muszą być normami obligatoryjnymi dla całego sektora publicznego.

Normy te są publicznie dostępne dla wszystkich zainteresowanych.

Rejestry referencyjne przekazują lub udostępniają – na zasadzie obowiązku ustawowego – dane do wszystkich systemów informacyjnych sektora publicznego, w zakresie wynikającym z funkcji tych systemów informacyjnych.

Wszystkie pozostałe rejestry resortowe lub branżowe mogą być tworzone wyłącznie jako rejestry wtórne lub pochodne.

Zakres informacji udostępnianych z rejestrów referencyjnych determinowany jest przez regulacje dotyczące ochrony poszczególnych rodzajów danych.

Dane z rejestrów referencyjnych mogą być udostępniane innym podmiotom spoza sektora publicznego w zakresie i trybie ściśle określonym przez prawo, z przestrzeganiem obowiązujących przepisów o ochronie danych.

Referencyjność danych w infrastrukturze informacyjnej Państwa

1. Czy należy stworzyć odrębną ustawę o infrastrukturze informacyjnej Państwa ?
2. Jeśli tak to co miałyby zawierać ?
3. Czy rozporządzenie w sprawie minimalnych wymagań dla rejestrów powinno stać się de facto rozporządzeniem w sprawie danych referencyjnych w rejestrach ?
4. Czy przy tworzeniu każdego kolejnego rejestru (lub nowelizacji prawa opisującego funkcjonowaniu istniejących rejestrów) należy wskazywać, że rejestr ten stanowi część systemu rejestrów państwowych / infrastruktury informacyjnej Państwa
5. Wszelkie rejestry przetwarzające dane o dokumentach powinny zapewniać dowolnemu obywatelowi, który się zidentyfikuje, możliwość weryfikacji prawdziwości danych zawartych w tych dokumentach i możliwość ta powinna być prawnie gwarantowana – odstępstwa od tej ogólnej zasady powinny występować tylko w szczególnie i szczegółowo umotywowanych przypadkach.
6. Nie należy ograniczać samorządów w możliwości prowadzenia własnych rejestrów pod warunkiem, że charakter referencyjny będą miały dane zawarte w rejestrach centralnych.

„Otwartość” zasobów informacyjnych a „jawność” danych

Art. 7.

Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.

Art. 54.

1. Każdemu zapewnia się wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji.

„Otwartość” zasobów informacyjnych a „jawność” danych

Przykłady problemów w rozumieniu obu pojęć przy rejestrach, które już dziś są „jawne”

- Krajowy Rejestr Sądowy
  - Księgi wieczyste
  - Wokandy sądowe

Zrealizować Strategię rozwoju społeczeństwa informacyjnego

WIZJA

AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO
OSIĄGAJĄCE WYSOKĄ JAKOŚĆ
ŻYCIA W PERSPEKTYWIE
OSOBISTEJ I SPOŁECZNEJ

MISJA

UMOŻLIWIENIE SPOŁECZEŃSTWU
POWSZECHNEGO I EFEKTYWNEGO
WYKORZYSTANIA WIEDZY
I INFORMACJI DO HARMONIJNEGO
ROZWOJU W WYMIARZE
SPOŁECZNYM, EKONOMICZNYM
I OSOBISTYM

Na podstawie przyjętej wizji i misji społeczeństwa informacyjnego wyznaczone zostały strategiczne kierunki działań na rzecz:

- ▶ ludzi (obszar CZŁOWIEK),
- ▶ podmiotów gospodarczych (obszar GOSPODARKA),
- ▶ administracji publicznej (obszar PAŃSTWO).

Obszar CZŁOWIEK

Kierunek strategiczny:

Przyspieszenie rozwoju kapitału intelektualnego i społecznego Polaków dzięki wykorzystaniu technologii informacyjnych i komunikacyjnych

Obszar GOSPODARKA

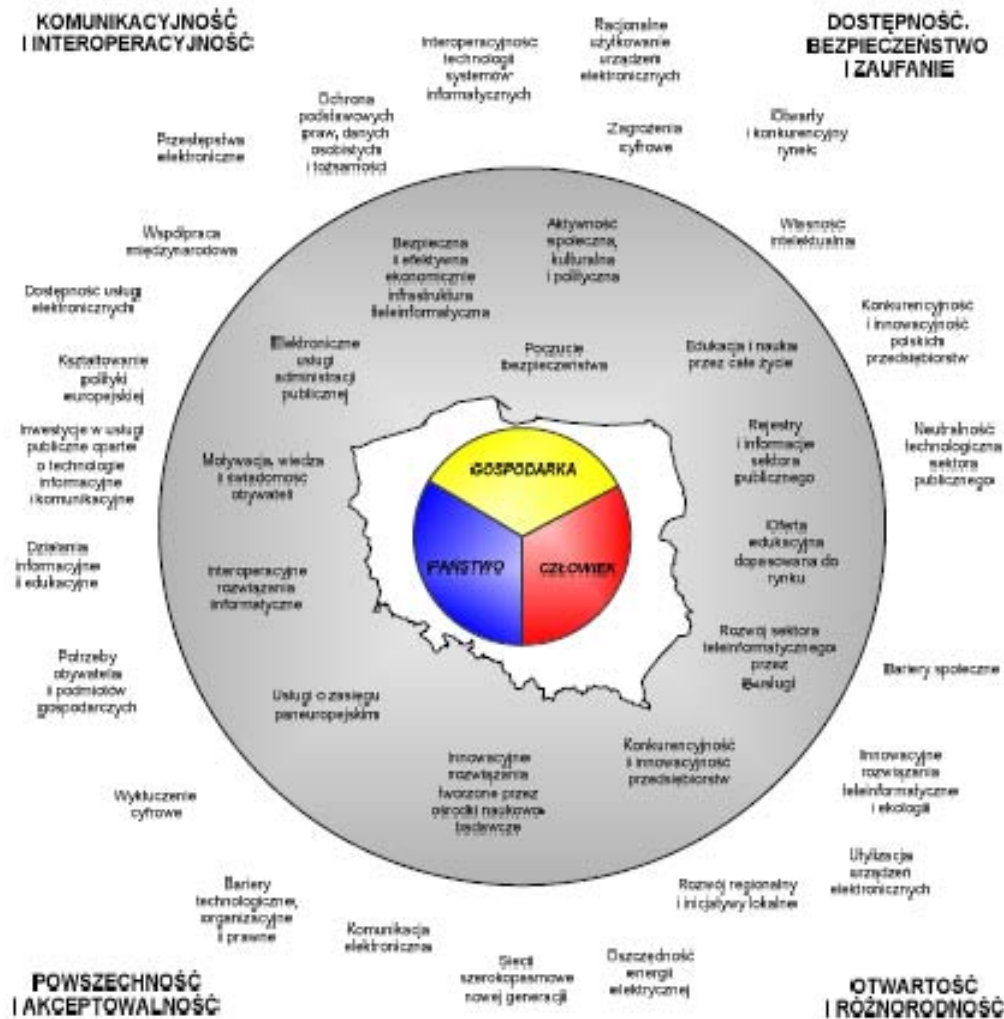
Kierunek strategiczny:

Wzrost efektywności, innowacyjności i konkurencyjności firm, a tym samym polskiej gospodarki na globalnym rynku oraz ułatwienie komunikacji i współpracy między firmami dzięki wykorzystaniu technologii informacyjnych i komunikacyjnych

Obszar PAŃSTWO

Kierunek strategiczny:

Wzrost dostępności i efektywności usług administracji publicznej przez wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych do przebudowy procesów wewnętrznych administracji i sposobu świadczenia usług

Zrealizować Strategię rozwoju społeczeństwa informacyjnego

Obszar PAŃSTWO

Kierunek strategiczny:

Wzrost dostępności i efektywności usług administracji publicznej przez wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych do przebudowy procesów wewnętrznych administracji i sposobu świadczenia usług

Misja:

- ▶ Efektywna kosztowo, procesowo zorganizowana administracja dbająca o potrzeby obywateli i przedsiębiorstw, niestanowiąca bariery dla wzrostu konkurencyjności polskiej gospodarki na rynku globalnym.
- ▶ Administracja działająca w oparciu o jednoznaczne i przejrzyste regulacje.
- ▶ Administracja ograniczająca papierowy obieg dokumentów, a w procesach wewnętrznych stosująca informację wyłącznie w postaci elektronicznej.
- ▶ Administracja publiczna świadcząca drogą elektroniczną wysokiej jakości usługi na rzecz obywatela i przedsiębiorcy.

Zrealizować Strategię rozwoju społeczeństwa informacyjnego

Udostępnienie obywatelom oraz firmom i samorządom danych z rejestrów referencyjnych oraz innych informacji sektora publicznego w celu ich wykorzystania na rzecz rozbudowy oferty treści i usług

Możliwie szeroki dostęp do publicznych danych referencyjnych, m.in. przestrzennych, statystycznych i gospodarczych przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniej jakości interfejsów umożliwia tworzenie kompleksowych usług świadczonych na rzecz obywateli i przedsiębiorstw.

Dla przyjętego wskaźnika realizacji celu nie są dostępne statystyczne dane pozwalające na jego porównanie z pozostałymi krajami Unii Europejskiej.

Zrealizować Strategię rozwoju społeczeństwa informacyjnego

Rozwojowi społeczeństwa informacyjnego w Polsce powinny trwale towarzyszyć:

1. **Dostępność, bezpieczeństwo i zaufanie** – możliwość uzyskania dostępu do rzetelnej informacji lub bezpiecznej usługi niezbędnej obywatelowi oraz przedsiębiorcy.
2. **Otwartość i różnorodność** – brak preferencji i brak dyskryminacji w dostępie do informacji, a w szczególności do informacji publicznej.
3. **Powszechność i akceptowalność** – dążenie, aby udział w dobrach społeczeństwa informacyjnego był oczywisty i jak najszerszy, a także by oferta produktów i usług społeczeństwa informacyjnego była maksymalnie szeroka.
4. **Komunikacyjność i interoperacyjność** – zapewnienie dotarcia do pożądaney informacji w sposób bezpieczny, szybki i prosty.

Zrealizować Strategię rozwoju społeczeństwa informacyjnego

Nowelizacja ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną
Przygotowano założenia do projektu ustawy

Ponowne wykorzystanie informacji sektora publicznego

Trwają prace nad założeniami do ustawy, której celem jest implementacja dyrektywy 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego (Dz.Urz. WE L 345 z 31.12.2003 r., str. 90),

Nowelizacja ustawy o ochronie danych osobowych

Sejm RP kontynuuje prace nad prezydenckim projektem ustawy o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych. Pierwotny projekt prezydencki spotkał się z krytyką Rady Ministrów (stanowisko w większej części przygotowywało MSWiA). Uwzględniając rządową krytykę Sejm zmienił w sposób zasadniczy zakres i formę nowelizacji.

Zrealizować Strategię rozwoju społeczeństwa informacyjnego

Ustalenie warunków organizacyjno-technicznych doręczania dokumentów elektronicznych (w tym reguł tworzenia elektronicznej skrzynki podawczej), formy urzędowego poświadczania odbioru dokumentów elektronicznych przez adresatów, sposobu sporządzania i doręczania pism w formie dokumentów elektronicznych, oraz sposób udostępniania kopii dokumentów elektronicznych oraz warunki bezpieczeństwa udostępniania formularzy i wzorów dokumentów

Ustalenie warunków organizacyjnych i technicznych które winien spełniać system realizujący uwierzytelnienie do systemów administracji publicznej

Zaufany profil ePUAP – szczegółowe podstawy prawne

Zakres i warunki korzystania z Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (tzw. regulamin ePUAP)

Certyfikaty uprawniające do prowadzenia kontroli projektów informatycznych i systemów teleinformatycznych

Zrealizować Strategię rozwoju społeczeństwa informacyjnego

Krajowe Ramy Interoperacyjności

Aktualizacja minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych

Aktualizacja minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej

Centralny model danych infrastruktury informacyjnej państwa

Zrealizować Strategię rozwoju społeczeństwa informacyjnego

Plan Informatyzacji Państwa na lata 2011-2014 (w tym ustalenie wskaźników umożliwiających ocenę skuteczności realizacji zadań określonych w Planie)

Komunikat Komisji Europejskiej do Rady i Parlamentu w sprawie interoperacyjności i europejskich usług publicznych

Europejskie Ramy Interoperacyjności

Europejska Strategia Interoperacyjności

Europejskie Usługi Interoperacyjnej Infrastruktury (EIIIS - European Interoperability Infrastructure Services)

Program działań ISA na lata 2010-2015

Zrealizować Strategię rozwoju społeczeństwa informacyjnego

CAMSS: Wspólne metody oceny standardów i specyfikacji (Common Assessment Method for Standards and Specifications)

Ocena sposobu implementacji Agendy Cyfrowej

Dyskusja nad rozumieniem i bieżącym stanem otwartości władz publicznych w Europie

Tzw. dotacje z art. 12 ustawy o informatyzacji

Dofinansowanie projektów informatycznych w ramach 7. osi priorytetowej Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka

Instrukcja kancelaryjna dla jednostek samorządu terytorialnego oraz dla terenowych organów administracji rządowej

Pilotażowe wdrożenie systemu elektronicznego zarządzania dokumentami w urzędach wojewódzkich przy jednoczesnym wstrzymaniu tzw. „obiegu papierowego”

Zrealizować Strategię rozwoju społeczeństwa informacyjnego

Leksykon słownictwa informatycznego na potrzeby administracji publicznej w Polsce

Słowniki referencyjne na potrzeby administracji publicznej w Polsce

Portal Interoperacyjności

Centralne repozytorium wzorów pism w formie dokumentów elektronicznych

Atomowe struktury danych

Niezbędne elementy struktury dokumentów elektronicznych

Przegląd legislacji polskiej pod kątem eliminacji procedur realizowanych z wyłączeniem drogi elektronicznej

Przegląd legislacji polskiej pod kątem harmonizacji zasad korzystania z referencyjnych danych rejestrowych

Ogłaszanie aktów prawnych i niektórych innych aktów prawnych

Dziękuję za uwagę!